

25.5.2005

Sosiaalimenot ja niiden rahoitus vuonna 2003

Sociala utgifter och deras finansiering 2003
Social Expenditure and Financing in Finland in 2003

Riitta Koskinen
+358 9 39 671
Nina Knape
+358 9 3967 2683

S-posti:
etunimi.sukunimi@stakes.fi
Telefax
+358 9 3967 2497

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for Welfare
and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

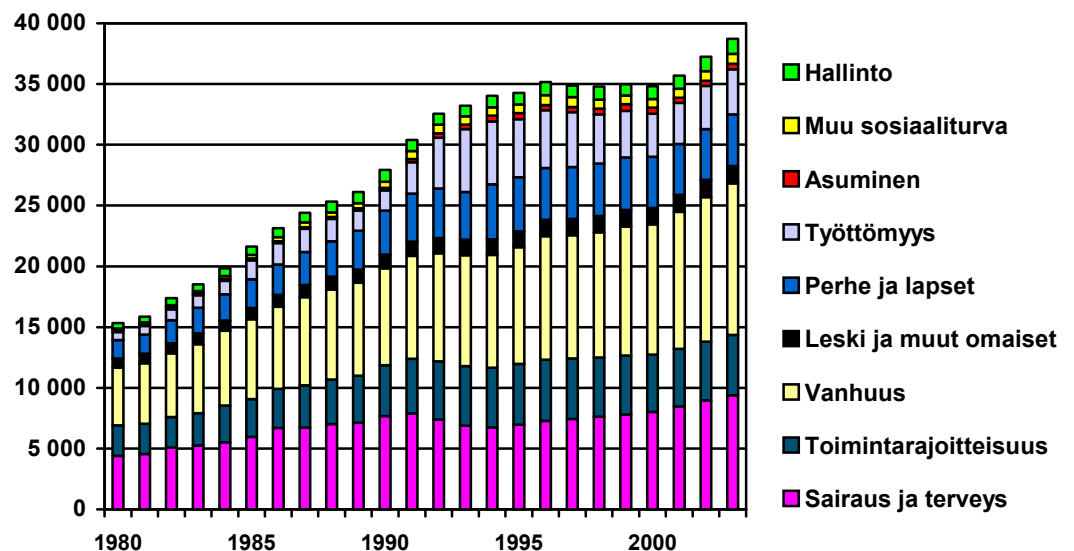
Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

Vuonna 2003 Suomen sosiaalimenot olivat 38,7 miljardia euroa. Tämä oli 1 806 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Inflaatio huomioon ottaen kokonaismenot kasvoivat 1 475 miljoonaa euroa eli 4,0 prosenttia (kuvio 1). Asukasta kohden menot olivat 7 417 euroa, mikä oli 3,7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Eniten kasvoivat sairauteen ja terveyteen liittyvät menot, 4,9 prosenttia, työttömyysmenot 4,7 prosenttia ja vanhuusmenot 4,6 prosenttia. Missään pääluokassa menot eivät laskeneet.

Kuvio 1. Sosiaalimenot vuosina 1980–2003 vuoden 2003 hinnoin, milj. €

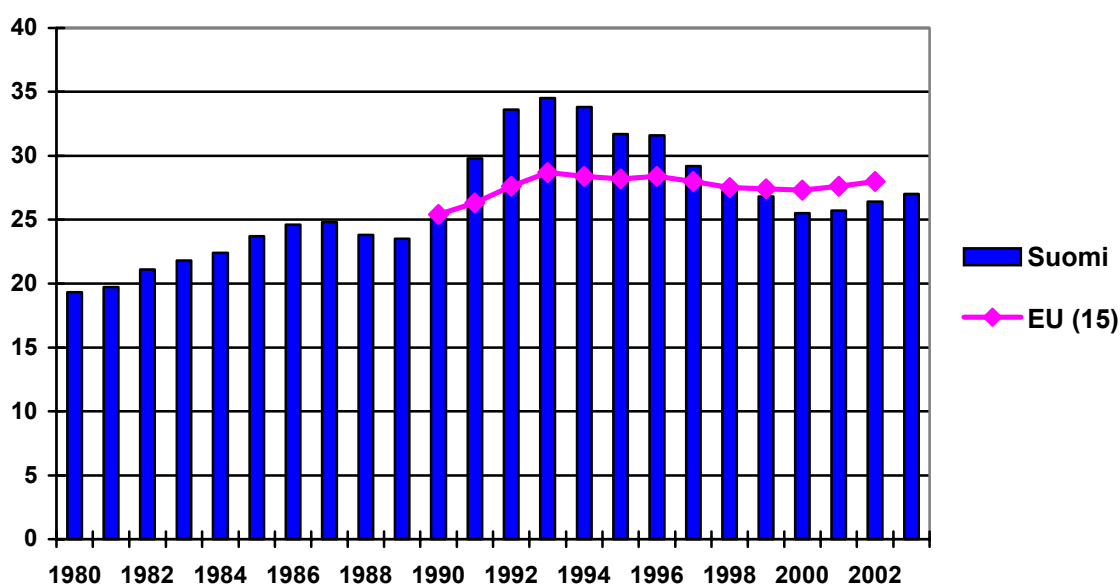

Suurin osa sosiaalimenoista, 32,2 prosenttia eli 12,4 miljardia euroa, kohdistui vanhuuteen. Valtaosa vanhuusmenoista koostuu vanhuuseläkeistä. Toiseksi suurin menokohde oli sairaus ja terveys (24,3 prosenttia), johon käytettiin yhteensä 9,4 miljardia euroa. Muiden pääryhmien osuudet sosiaalimenoista olivat seuraavat: toimintarajoitteisuus 12,8 prosenttia, perhe ja lapset 11,1, työttömyys 9,6, leski ja muut omaiset 3,7, asuminen 1,1 sekä muu sosiaaliturva 2,1 prosenttia. Hallintomenojen osuus oli 3,2 prosenttia.

Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyivät vuonna 2001 kasvuun ja kasvu jatkui myös vuonna 2003. Vuonna 2003 Suomen sosiaalimenot vastasivat 27,0 prosenttia bruttokansantuotteesta. Tämä oli 0,7 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna.

EU-maiden sosiaalimenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde on viime vuosina noussut. Vuonna 2002 EU-maiden sosiaalimenojen keskimääräinen bruttokansantuotesuhde oli 28,0 prosenttia, kun vastaava luku oli Suomessa 26,4 prosenttia (kuvio 2). Suomi alitti EU-maiden sosiaalimenojen keskimääräisen tason vuonna 1998, jonka jälkeen ero on kasvanut vuosittain aina vuoteen 2001 asti. Vuonna 2002 ero Suomen ja EU-maiden keskimääräisen tason välillä pieneni hieman.

Kuvio 2. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa ja EU-maissa vuosina 1980–2003, %

Vuonna 2003 sosiaalimenojen suurin rahoittaja oli työnantajat, joiden osuus rahoituksesta oli 39,0 % prosenttia. Työnantajien rahoitusosuus laski lamavuosina, mutta kasvoi työllisyyden parantuessa ja palkkasumman kasvaessa. Kuitenkin vuonna 2003 työnantajien rahoitusosuus laski 0,3 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Valtio rahoitti 24,8 ja kunnat 19,6 prosenttia sosiaalimenoista. Valtion rahoitusosuus nousi edellisvuodesta 1,0 prosenttiyksikköä, ja kuntien rahoitusosuus pysyi ennallaan. Vakuutettujen osuus sosiaalimenojen rahoituksesta oli 10,9 prosenttia, vähennystä 0,1 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Sosiaalivakuutuksen korko- ja osinkotulojen osuus kokonaisrahoituksesta oli 5,7 prosenttia, joka oli 0,5 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän.

Sosiaalimenolaskelman sisältö ja määritelmät

Kansallinen sosiaalimenolaskelma ja ESSPROS-tilastointikehikko

Stakesissa laadittava sosiaalimenolaskelma noudattaa vuonna 1996 hyväksyttyä EU:n mukaista sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics) (1). Tämän järjestelmän mukaan sosiaaliturvaan kuuluvat kaikki julkisten tai yksityisten elinten toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata yksilön ja perheen toimeentulo tiettyjen riskien ja tarpeiden varalta. Sosiaaliturvaetuudet voivat olla luonteeltaan joko toimeentuloa turvaavia rahallisia etuuksia tai palveluja. Turva kattaa sairaudesta ja terveydestä, toimintarajoitteisuudesta ja työkyvyttömyydestä, vanhuudesta, perheenhuoltajan kuolemasta, perheestä ja lapsista, työttömyydestä, asumisesta sekä sosiaalisesta syrjäytymisestä johtuvia riskejä ja tarpeita. Opiskelun tukemista ei lasketa mukaan sosiaalimenoihin.

Verohuojennukset ja kotitalouksille myönnetty korolliset lainat eivät kuulu ydinjärjestelmän piiriin. Samoin työnantajien työntekijöille antamia etuuksia, joita voidaan pitää korvauksena työstä, ei lueta sosiaalieduiksi. Sosiaaliturvaetuuksien saannin ehtona voi silti olla edunsaajan osallistuminen johonkin toimintaan (esim. ammatilliseen koulutukseen), jos toiminta ei ole luonteeltaan palkkatyötä tai palvelujen myyntiä. Sosiaaliturvaan ei lasketa myöskään kotitalouksien omasta aloitteestaan ja pelkästään oman etunsa nimissä ottamia vakuutuksia. Sosiaaliturvan kustannukset on laskettu nettokustannuksina, ts. asiakasmaksuja esim. lääkkeistä ja palveluista ei ole sisällytetty sosiaalimenoihin. Myöskään investoinnit eivät ole mukana laskelmassa.

Sosiaalimenojen sisältö pääryhmittäin

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot on kerätty ja koottu pääasiassa muista tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Seuraavassa on kuvattu kunkin ESSPROS-pääryhmän sisältö Suomen sosiaalimenolaskelmassa.

Sairaus ja terveys. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet sisältävät sairaus-, tapaturma- ja liikennevakuutuksen päivärahat, sairauskassojen päivärahat sekä sairastajan palkan. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet kattavat perusterveydenhuollon avo- ja vuodeosastohoidon, erikoissairaanhoidon avo- ja vuodeosastohoidon, sairausvakuutuksen sairaanhoito-, työterveys- ja opiskelijaterveydenhuoltokorvaukset, lakisääteiset liikenne- ja tapaturmavakuutuskorvaukset, sairauskassojen maksamat korvaukset sekä Raha-automaattiyhdistyksen eri kansanterveysjärjestöille myöntämät tuet.

Toimintarajoitteisuus. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet kattavat työkyvyttömyys- ja yksilölliset varhaiseläkkeet, tapaturmavakuutuksen eläkkeet, liikennevakuutuksen jatkuvat korvaukset, lapsen hoitotuet, erityishoitorahat, kuntoutusrahat, vammaistuet ja sotilastapaturmakorvaukset. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet sisältävät vammaisten laitoshuollon, vammaispalvelut, kotipalvelut, omaishoidontuen, suojatyön ja työtoiminnan sekä kuntoutuspalvelut.

Vanhuus. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet kattavat vanhuus- ja varhennetut vanhuuseläkkeet, sukupolvenvaihdoseläkkeet, luopumistuet, -korvaukset ja -eläkkeet, osa-aikaeläkkeet sekä rintamalisät. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet puolestaan kattavat vanhusten laitoshuollon, kotipalvelut, omaishoidon tuen sekä vanhuksille annettavan päivähoidon, päivä- ja palvelukeskusten sekä palvelutalojen palvelut ja perhehoidon.

Leski ja muut omaiset. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet sisältävät perhe-eläkkeet ja ryhmähenkivakuutukset. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet kattavat hautausavustukset.

Perhe ja lapset. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet sisältävät äitiysavustuksen, vanhempainpäivärahat, vanhempainpäivärahakauden palkat, lasten kodinhoitotuet, lapsilisän ja elatustuen. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet kattavat lasten päivähoidon, yksityisen hoidon tuen, lasten ja nuorten laitoshuollon, kodinhoitoavun sekä kasvatusta- ja perheneuvonnan, lasten ja nuorten perhehoidon sekä ensi- ja turvakotien menot ja Raha-automaattiyhdistyksen tuet lastensuojelua ja nuorisokasvatusta järjestäville organisaatioille ja yhdistyksille.

Työttömyys. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet sisältävät perus- ja ansiopäivärahan, työmarkkinatuen, vuorottelukorvaukset, työttömyyseläkkeet, koulutustuen, pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tuen, erorahat ja maahanmuuttajien kotoutumistuen. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet sisältävät liikkuvuusavustuksen, työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen ja työvoimapalvelut.

Asumistuki. Asumiseen kohdistuvat sosiaalimenot koostuvat kokonaan palveluina annetuista etuuksista. Nämä etuudet kattavat vuokra-asunnossa ja omistusasunnossa asuville maksettavat asumistuet.

Muu sosiaaliturva. Toimeentuloturvana maksettavat etuudet kattavat toimeentulotuen, sotilasavustuksen ja palkkaturvan. Palveluina annettavat sosiaaliturvaetuudet kattavat pakolaishuollon, päihdehuollon sekä kuntien sosiaali- ja terveystoimen sellaiset menot, joita ei ole voitu sijoittaa mihinkään edellä mainittuun kohderyhmään.

Hallinto. Hallintomenot kattavat kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystoimen hallinnon kustannukset. Vakuutuslaitosten hallintomenot koostuvat Kansaneläkelaitoksen, eri eläkelaitosten, tapaturmavakuutuksen ja työttömyyskassojen toimintakuluista.

Sosiaalimenolaskelman sisältö rahoitusluokissa

Kansallisessa sosiaalimenolaskelmassa rahoituslähteinä ovat valtion ja kuntien verovaroista rahoittamat osuudet, työnantajien ja vakuutettujen sosiaalivakuutusmaksut sekä sosiaaliturvarahastojen korko- ja osinkotulot. Seuraavassa on muutamia pääkohtia rahoittajaluokituksen sisällöstä.

Valtion ja kuntien työnantajan ominaisuudessa suorittamat maksut on kirjattu työnantajien rahoitusosuuteen. Kuntien saama valtionosuus sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen on sosiaalimenolaskelmassa jaettu yksittäisten palvelujen rahoitukseen tuotettujen palvelujen nettomenojen suhteessa. Valtion rahoitusosuus on siis laskennallinen. Yhdistysten ja järjestöjen harjoittaman sosiaalisen toiminnan kustannukset ovat laskelmassa mukana vain valtion ja kuntien maksamien avustusten osalta. Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta jaetut avustukset on kirjattu valtion menoina.

Vakuutettujen ja työnantajien rahoitusosuudet sisältävät lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen lisäksi jonkin verran maksuja sopimuksenvaraisesta lisäeläketurvasta.

Sosiaalivakuutuksen korko- ja osinkotulot on käsitelty sosiaalimenolaskelmassa yhtenä jakamattomana eränä.

Muita taulukoissa käytettyjä käsitteitä

Bruttokansantuote. Bruttokansantuote tarkoittaa talouden tietyssä aikana, tavallisesti vuoden kuluessa, tuottamien lopputuotteiden (tavaroiden ja palveluiden) rahamääräistä summaa. Sen kehitystä pidetään tärkeimpänä talouden kasvua kuvaavana indikaattorina.

Ostovoimapariteetti. Ostovoimapariteetti on valuuttakurssi, jolla laskettuna kahden maan hyödykekorin hinta on täysin sama yhteiseksi valuutaksi muutettuna. Jos tietyn hyödykekorin hinta olisi esimerkiksi 25 puntaa tai 50 dollaria, olisi ostovoimapariteetti silloin $1 \text{ £} = 2 \text{ \$}$. Ostovoimapariteetti ei yleensä ole sama kuin todellinen valuuttakurssi. Ostovoimapariteetin avulla mitataan kansantalouden rahan arvoa sen perusteella, miten paljon sen valuutalla voi ostaa tavaroita ja palveluja. Tällä tavoin saadaan tarkempi käsitys kansantalouden tuotoksesta asukasta kohti kuin vain muuttamalla bruttokansantuotteen tai bruttokansatulon arvo esimerkiksi euroiksi tai Yhdysvaltojen dollareiksi.

Kirjallisuus:

1. ESSPROS manual 1996. Theme 3. Population and social conditions. Series E. Eurostat, Luxembourg 1996.

Liitetaulukot:

Taulukko 1. Sosiaalimenot pääryhmittäin vuosina 1980–2003, käyvin hinnoin, milj. €

Taulukko 2. Sosiaalimenojen pääryhmien prosenttiosuudet vuosina 1980–2003, %

Taulukko 3. Sosiaalimenot pääryhmittäin vuosina 1980–2003 vuoden 2003 hinnoin, milj. €

Taulukko 4. Sosiaalimenojen muutosprosentti edellisestä vuodesta, %

Taulukko 5. Sosiaalimenojen rahoitus vuosina 1980–2003, %

Taulukko 6. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen pääryhmittäin vuosina 1980–2003, %

Taulukko 7. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa vuosina 1990–2002, %

Taulukko 8. Sosiaalimenot asukasta kohden EU- ja ETA-maissa vuonna 2001 ja 2002, €

25.5.2005

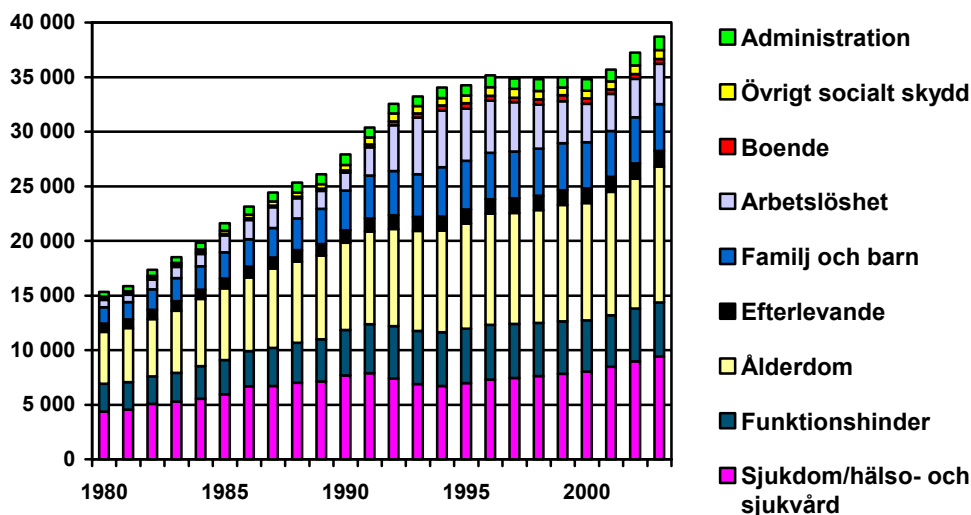
Sociala utgifter och deras finansiering 2003

År 2003 var Finlands sociala utgifter 38,7 miljarder euro. Detta var 1 806 miljoner euro mer än året innan. Inflationen medräknad ökade de totala utgifterna med 1 475 miljoner euro, d.v.s. 4,0 procent (diagram 1). Utgifterna per invånare var 7 417 euro, vilket är 3,7 procent mer än året innan. Mest ökade utgifterna för sjukdom/hälso- och sjukvård (4,9 %) arbetslöshet (4,7 %) och ålderdom (4,6 %). De sociala utgifterna minskade inte inom någon funktion.

Riitta Koskinen
+358 9 39 671
Nina Knappe
+358 9 3967 2683

E-post:
fornamn.efternamn@stakes.fi
Telefax
+358 9 3967 2497

Diagram 1. De sociala utgifterna 1980–2003 i 2003 års priser, mn €

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for Welfare
and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

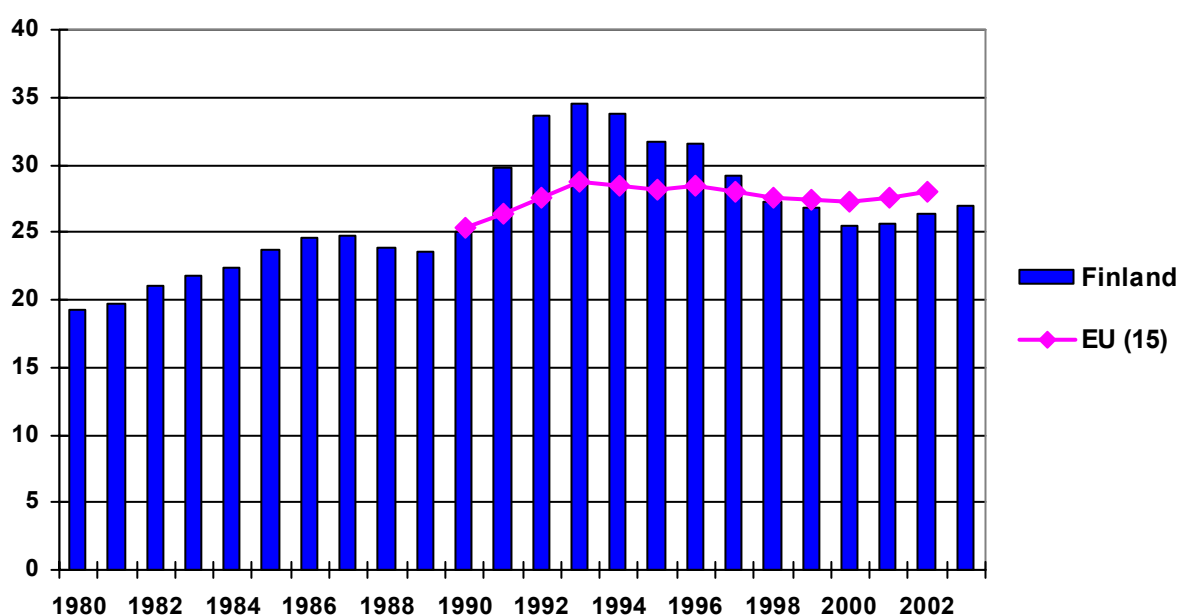
ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

Den största delen av de sociala utgifterna, d.v.s. 32,2 procent eller 12,4 miljarder euro, hänförde sig till ålderdom. Huvuddelen av ålderdomsutgifterna utgjordes av ålderspension. På andra plats kom sjukdom/hälso- och sjukvård (24,3 procent) med totalt 9,4 miljarder euro. De andra funktionernas andel av de sociala utgifterna fördelade sig enligt följande: funktionshinder 12,8 procent, familj och barn 11,1 procent, arbetslöshet 9,6 procent, efterlevande 3,7 procent, boende 1,1 procent och övrigt socialt skydd 2,1 procent. Utgifterna för administration var 3,2 procent.

De sociala utgifternas andel av bruttonationalprodukten började öka 2001 och ökningen fortsatte även 2003. År 2003 var de sociala utgifterna i Finland 27,0 procent av bruttonationalprodukten. Detta var 0,7 procentenheter mer än året innan.

De sociala utgifternas genomsnittliga andel av bruttonationalprodukten har under de senaste åren ökat i EU-länderna. År 2002 var de sociala utgifterna i snitt 28,0 procent av EU-ländernas bruttonationalprodukt. I Finland var de 26,4 procent (diagram 2). År 1998 var de sociala utgifterna i Finland lägre än i snitt i EU. Efter detta ökade skillnaden varje år fram till 2001. År 2002 minskade skillnaden mellan Finlands och EU-ländernas genomsnittliga nivå något.

Diagram 2. De sociala utgifternas andel av bruttonationalprodukten i Finland och EU-länderna 1980–2003, %

År 2003 var arbetsgivarna den största enskilda finansiären av de sociala utgifterna. Deras andel uppgick till 39,0 procent. Under den ekonomiska nedgången minskade arbetsgivarnas finansieringsandel, men den ökade när sysselsättningen förbättrades och lönesumman växte. År 2003 minskade emellertid arbetsgivarnas finansieringsandel med 0,3 procentenheter jämfört med året innan. Staten finansierade 24,8 procent och kommunerna 19,6 procent av de sociala utgifterna. Statens finansieringsandel ökade från föregående år med 1,0 procentenheter, medan kommunernas finansieringsandel förblev oförändrad. De försäkrades finansieringsandel av de sociala utgifterna var 10,9 procent, vilket är en minskning på 0,1 procentenheter från året innan. Socialförsäkringens ränte- och dividendinkomster utgjorde 5,7 procent av den totala finansieringen, vilket är 0,5 procentenheter mindre än året innan.

Innehåll och definitioner i beräkningen av sociala utgifter

En nationell beräkning av de sociala utgifterna samt ESSPROS-statistiksystem

Den beräkning av de sociala utgifterna som Stakes gör följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS – European System of Integrated Social Protection Statistics) (1), som godkändes 1996. Enligt detta system omfattar den sociala tryggheten alla de åtgärder som offentliga eller privata organ vidtar för att trygga individens och familjens utkomst i fråga om vissa risker och behov. Sociala förmåner kan vara antingen penningförmåner eller tjänster som tryggar uppehållet. Skyddet täcker risker och behov som orsakas av sjukdom/hälso- och sjukvård, funktionshinder och arbetsoförmåga, ålderdom, familjeförsörjarens död, familj och barn, arbetslöshet, boende och social utslagning. Stöd för studier ingår inte i de sociala utgifterna.

Skattelättnader och lån med ränta som beviljas hushåll ingår inte i det centrala systemet. De sociala förmånerna omfattar inte förmåner som en arbetsgivare ger sina arbetstagare och som kan anses vara ersättning för arbete. Däremot kan de sociala trygghetsförmånerna ha som villkor att förmånstagaren deltar i viss verksamhet (t.ex. yrkesinriktad utbildning), om verksamheten inte till sin natur är förvärvsarbete eller försäljning av tjänster. Den sociala tryggheten omfattar inte heller försäkringar som hushållen har tecknat på eget initiativ och som uteslutande gagnar dem. Utgifterna för den sociala tryggheten har beräknats som nettoutgifter, d.v.s. klientavgifter för läkemedel och tjänster ingår inte i de sociala utgifterna. Investeringar ingår inte heller i beräkningen.

De sociala utgifternas innehåll efter funktion

Den information som beräkningen av de sociala utgifterna bygger på kommer från statistiska sammanställningar, bokslut och andra motsvarande källor. Nedan följer en beskrivning av innehållet i varje ESSPROS-funktion i Finlands beräkning av de sociala utgifterna:

Sjukdom och hälso- och sjukvård. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar dagpenning från sjukdoms-, olycksfalls- och trafikförsäkringar samt sjukkassornas dagpenning och lön under sjukfrånvaro. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar öppen vård och slutenvård inom primärvården och den specialiserade sjukvården, ersättningar för sjukvård, företagshälsovård och studenthälsovård från sjukförsäkringen, ersättningar från lagstadgade trafik- och olycksfallsförsäkringar, ersättningar som sjukkassorna betalar ut samt stöd som Penningautomatföreningen delar ut till olika folkhälsoorganisationer.

Funktionshinder. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar invaliditetspension, individuell förtidspension, pensioner från olycksfallsförsäkringar, fortlöpande ersättningar från trafikförsäkringen, vårdbidrag för barn, specialvårdspenning, rehabiliteringspenning, handikappbidrag och militärskadeersättningar. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar institutionsvård för utvecklingsstörda, handikappservice, hemservice, stöd för närståendevård, skyddat arbete samt rehabiliteringstjänster.

Ålderdom. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar ålderspension, förtida ålderspension, generationsväxlingspension, avträdelsebidrag, avträdelseersättningar och avträdelsepension, deltidspension och fronttillägg. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar institutionsvård inom äldreomsorgen, hemservice och stöd för närståendevård samt dagvård inom äldreomsorgen, service på dag- och servicecentrum och servicehus samt familjevård.

Efterlevande. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar familjepensioner och gruppliv-försäkringar. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar begravningsbidrag.

Familj och barn. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar moderskapsunderstöd, föräldrapenning, lön under den tid som föräldrapenning betalas ut, stöd för hemvård av barn, barnbidrag och underhållsstöd. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar barndagvård, stöd för privat dagvård, institutionsvård av barn och unga, stöd för hemvård av barn, rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor, stöd för familjevård av barn och unga, mödra- och skyddshem samt stöd som Penningautomatföreningen betalar ut till organisationer och föreningar för barnskydd och ungdomsfostran.

Arbetslöshet. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar grunddagpenning, inkomstrelaterad dagpenning, arbetsmarknadsstöd, altemneringsersättning, arbetslöshetspensioner, utbildningsstöd, stöd till långtidsarbetslösa för frivilliga studier, avgångsbidrag och integrationsstöd till invandrare. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar rörlighetsunderstöd, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och arbetskraftstjänster.

Bostadsbidrag. De sociala utgifterna för boende omfattar enbart förmåner som ges i form av tjänster. Dessa förmåner omfattar bostadsbidrag för personer som bor i hyresbostad eller i ägarbostad.

Övrigt socialt skydd. De förmåner som betalas ut som utkomstskydd omfattar utkomststöd, militärunderstöd och lönegaranti. Sociala trygghetsförmåner i form av tjänster omfattar flyktingvård, missbrukarvård samt sådana utgifter inom kommunernas social- och hälsovård som inte går att hänföra till någon av grupperna ovan.

Administration. De administrativa utgifterna omfattar kostnaderna för administrationen av kommunernas och samkommunernas social- och hälsovård. Försäkringsinrättningarnas administrativa utgifter utgörs av Folkpensionsanstaltens, olika försäkringsinrättningars, olycksfallsförsäkringens och arbetslöshetskassornas verksamhetskostnader.

Finansieringskategorier i beräkningen av de sociala utgifterna

Finansieringskällorna i den nationella beräkningen av de sociala utgifterna består av andelar från statens och kommunernas skattemedel, arbetsgivarnas och de försäkrades socialförsäkringsavgifter samt socialförsäkringsfondernas ränte- och dividendintäkter. Några av huvudpunkterna i klassifikationen kommenteras nedan.

De avgifter som **staten och kommunerna** betalar i egenskap av arbetsgivare har förts upp under arbetsgivarnas finansieringsandel. De statsandelar som kommunerna får för att producera social- och hälsovårdstjänster har i beräkningen av de sociala utgifterna fördelats mellan olika tjänster på basis av netto-utgifterna för de producerade tjänsterna. Statens finansieringsandel är således kalkylmässig. De kostnader som föreningar och organisationer har för social verksamhet har endast beaktats till den del de ersätts av stat och kommun. De bidrag som kommer från Penningautomatföreningens avkastning har bokförts som statsutgifter.

De försäkrades och arbetsgivarnas finansieringsandelar omfattar förutom de lagstadgade socialförsäkringsavgifterna även i viss utsträckning avgifter för frivilliga tilläggspensioner.

Socialförsäkringens ränte- och dividendinkomster behandlas i beräkningen av de sociala utgifterna som en odelbar post.

Övriga begrepp i tabellerna

Bruttonationalprodukt. Med bruttonationalprodukt avses den sammanlagda penningssumman för de varor och tjänster som produceras inom ekonomin under en viss tid, vanligen ett år. Bruttonationalproduktens utveckling är den viktigaste indikatorn på ekonomisk tillväxt.

Köpkraftsparitet. Köpkraftspariteten är en valutakurs, som används för att ange förhållandet mellan priserna på en varukorg i två skilda länder. Om priset på en varukorg är t.ex. 25 pund eller 50 dollar är köpkraftspariteten 1 £ = 2 \$. Köpkraftspariteten sammanfaller vanligen inte med den verkliga valutakursen. Köpkraftspariteten mäter penningvärdet i nationalekonomin med utgångspunkt i den mängd varor och tjänster som det är möjligt att köpa för valutan. På det här sättet får man en mera detaljerad bild av bruttonationalinkomsten per invånare än om man bara skulle konvertera bruttonationalprodukten eller värdet på bruttonationalinkomsten till t.ex. euro eller US-dollar.

Litteratur:

1. ESSPROS manual 1996. Theme 3. Population and social conditions. Series E. Eurostat, Luxembourg 1996.

Statistiktabeller:

Tabell 1. Sociala utgifter efter funktion 1980–2003, gängse priser, mn €

Tabell 2. Procentandelarna för de sociala utgifterna efter funktion 1980–2003, %

Tabell 3. Sociala utgifter efter funktion 1980–2003 i 2003 års priser, mn €

Tabell 4. Procentuell ändring i de sociala utgifterna jämfört med året innan, %

Tabell 5. Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2003, %

Tabell 6. Sociala utgifter efter funktion i förhållande till bruttonationalprodukten 1980–2003, %

Tabell 7. Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i EU- och ETA-länderna 1990–2002, %

Tabell 8. Sociala utgifter per invånare i EU- och ETA-länderna 2001 och 2002, €

25.5.2005

Social Expenditure and Financing in Finland 2003

Riitta Koskinen
+358 9 39 671
Nina Knape
+358 9 3967 2683

E-mail:
firstname.familyname@stakes.fi
Telefax
+358 9 3967 2497

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for Welfare
and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

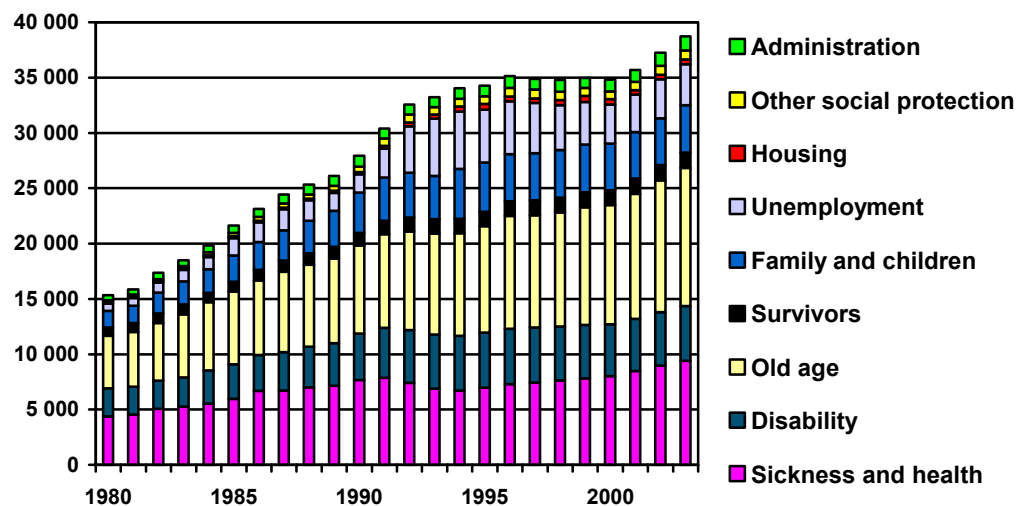
Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

In 2003 social expenditure amounted to EUR 38.7 billion in Finland. This was EUR 1,806 million more than the previous year. In real terms, total expenditure increased EUR 1,475 million or 4.0% (Figure 1) Per capita expenditure was EUR 7,417, which is 3.7% more than the previous year. The increase in expenditure was greatest with regard to sickness and health (4.9%), unemployment (4.7%) and old age (4.6%). The expenditure did not decrease in any of the expenditure categories.

Figure 1. Social expenditure in 1980–2003, 2003 prices, € million

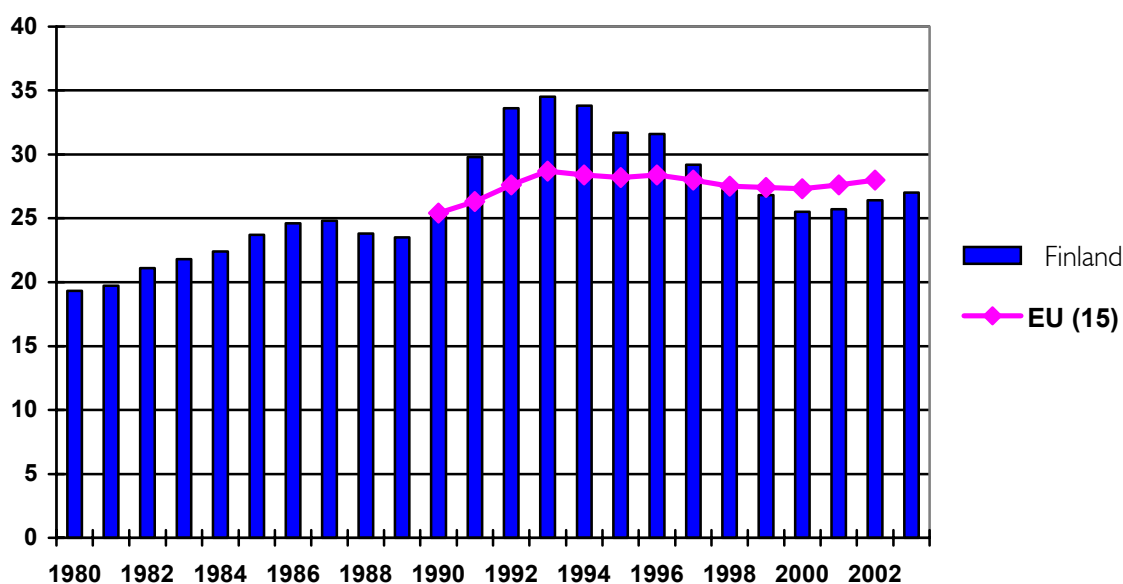

Old age was the greatest category of social expenditure with its 32.2% or EUR 12.4 billion. The major part of the old age expenditures was old-age pension. The second greatest category was sickness and health with EUR 9.4 billion (24.3%). The shares of the other expenditure categories of social expenditure were as follows: disability 12.8%, family and children 11.1%, unemployment 9.6%, survivors 3.7%, housing 1.1% and other social protection 2.1%. Administrative expenditure accounted for 3.2%.

The social expenditure as a share of GDP in Finland started to increase in 2001 and continued to increase in 2003. In that year, the social expenditure was 27.0% of the GDP. This was 0.7 percentage points more than the year before.

The average GDP share of social expenditure has increased in the EU countries in recent years. In 2002 the average GDP share was 28.0% in the EU countries compared with 26.4% in Finland (Figure 2). In 1998 the level of social expenditure in Finland fell below the EU average, and the difference then grew year by year until 2001. In 2002, however, the difference between the Finnish and EU averages decreased somewhat.

Figure 2. Social expenditure as a share of GDP in Finland and EU countries in 1980–2003, %

In 2003, employers were the most important source of finance for social expenditure, accounting for 39.0%. Employers' contribution decreased during the recession years, but started then to increase with improving employment and increasing payrolls. In 2003, however, employers' contribution decreased by 0.3 percentage points on the previous year. The State financed 24.8% and local authorities 19.6% of social expenditure. The State's contribution increased 1.0 percentage points on the previous year, while local authorities' contribution remained unchanged. The contribution rate for insured persons was 10.9%, which is 0.1 percentage points less than the previous year. The property income of social security funds accounted for 5.7% of total financing, which is 0.5 percentage points less of the previous year's level.

Social expenditure calculation – contents and definitions

The national social expenditure calculation and the ESSPROS system

Social expenditure statistics compiled by STAKES follow the new ESSPROS (the European System of Integrated Social Protection Statistics) methodology, revised in 1996 (1). According to ESSPROS, social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. Benefits granted under social protection schemes can take the form of benefits in cash and benefits in kind (services). Social protection covers risks and needs that may arise from sickness and health, disability, old age, death of a breadwinner, family and children, unemployment, housing or social exclusion. The social expenditure does not include financial aid for students.

Tax rebates and interest bearing loans granted to households are not included under social protection in this system. Expenditure by employers for the employees' benefit that can reasonably be regarded as compensation for work is not considered a social benefit. However, social protection benefits may be conditional on some action to be undertaken by the beneficiary (such as taking part in a vocational training), provided that this action does not have the character of salaried work or sale of services. Social protection excludes all insurance policies taken out on the private initiative of individuals or households solely in their own interest. The social security expenditure has been calculated as net expenditure, i.e. client fees for medicines and benefits in kind, for example, are not included in the social expenditure. Investments have also not been taken into account in the calculations.

Social expenditure by function

Data used as a basis in calculating social protection expenditure have been largely collected from other statistics, final balance sheets and other similar sources. The content of each ESSPROS function in the social expenditure calculation concerning Finland will be described in detail in the following.

Sickness and health. Benefits in cash include sickness allowance under National Health Insurance, compensation under employment accident insurance and third party liability motor insurance, compensation from relief funds, and sick pay. Benefits in kind include inpatient and outpatient primary health care, inpatient and outpatient specialised health care, insurance reimbursements under National Health Insurance, occupational health care and student health care, reimbursements under statutory third party liability motor insurance and employment accident insurance policies, reimbursements from relief funds and support granted by the Finnish Slot Machine Association to various public health organisations.

Disability. Cash benefits include disability and individual early retirement pension, employment accident insurance pension, continuous third party liability motor indemnities, child disability allowance, special care allowance, rehabilitation allowance, disability allowance and military injuries indemnities. Benefits in kind include institutional care for disabled people, services for disabled people, home-help services, support for informal care, sheltered work and rehabilitation.

Old age. Cash benefits include old age and early retirement pension, farmers' change-of-generation pension, farm-closure benefit/pension/compensation, part-time pension and front veteran's supplements. Benefits in kind include institutional care for the elderly, home-help services, support for informal care, day care of the elderly, service housing and the services of day and service centres, and service housing.

Survivors. Cash benefits include survivors' pension and group life insurance policies. Benefits in kind include funeral grants.

Family and children. Cash benefits include maternity grant, parents' benefits, salary during entitlement to parents' benefits, child home care allowance, child allowance and maintenance allowance. Benefits in kind include child day care, private day care allowance, institutional care of children and young people, home help, child guidance and family counselling, foster care for children and young people, mother-and-baby homes, shelters for battered family members, and support paid by the Finnish Slot Machine Association to organisations and associations providing child welfare and youth counselling services.

Unemployment. Cash benefits include expenditure on basic unemployment allowance, earnings-related unemployment allowance, labour market support, job alternation compensation, unemployment pension, labour market training allowance, support for independent study by long-term unemployed, severance pay and immigrant integration allowance. Benefits in kind include relocation allowance, labour market training and employment service.

Housing. Social expenditure on housing consists of benefits in kind, including housing allowance for rented flats and owner-occupied flats.

Other social protection. Cash benefits include social assistance, conscripts' assistance and wage guarantee. Benefits in kind include refugee welfare, care for substance abusers and other expenditure on local authority social and health services not classified in any of the above categories.

Administration. Administration expenditure covers the administrative costs of social and health services provided by local authorities and municipal federations. Administrative costs of insurance institutions consist of the operating costs of the Social Insurance Institution, various pension institutions, employment accident insurance policies and unemployment funds.

Contents of the social expenditure calculation by source of finance

Social expenditure financing consists of contributions paid from state and local authority tax funds, employers' and insured persons' social insurance premiums, and the property income of social security funds. In the following, some major points on the contents of the different financing categories will be specified.

Employer premiums paid by the state and local authorities are entered as employer contributions. State subsidies received by local authorities for the provision of social and health services are divided between individual services in relation to the net expenditure of services provided. State contribution is thus based on calculations. Expenditure arising from social services provided by associations and organisations has been included only as far as state and local authority subsidies are concerned. Assistance paid by the Finnish Slot Machine Association is entered as state expenditure.

Contributions by insured persons and employers consist of statutory social security premiums and, to some extent, of premiums under contractual additional pension policies.

Property income of social security funds is entered in as a single unspecified item.

Other concepts used in the tables

Gross Domestic Product (GDP). The money value of all final products (goods and services) produced in an economy over a given period of time, usually within a year. GDP development is regarded as the most important indicator of economic growth.

Purchasing Power Parity (PPP). An exchange rate which allows the price of a basket of commodities in two different countries to be calculated in the same currency. Assuming that the price of a basket of commodities is, say, £25 or \$50, so the PPP is 1 £ = 2 \$. Usually PPP is not the same as the real exchange rate. It can be used for measuring the value of the national economy's currency based on the amount of goods and services that can be bought by it. In this way a more accurate estimate can be provided of the per-capita output of the national economy than by simply calculating the value of GDP or GNP in euros or US dollars, for instance.

Literature:

1. ESSPROS Manual 1996. Theme 3. Population and social conditions. Series E. Eurostat, Luxembourg 1996.

Enclosed tables:

Table 1. Social expenditure by function, 1980-2003, current prices, € million

Table 2. Social expenditure by function, percentage shares, 1980-2003, %

Table 3. Social expenditure by function, 1980-2003, 2003 prices, € million

Table 4. Social expenditure, year-on-year percentage change, %

Table 5. Financing of social expenditure, 1980-2003, %

Table 6. Social expenditure as a share of GDP by function, 1980-2003, %

Table 7. Social expenditure as a share of GDP in EU and EEA countries, 1990–2002, %

Table 8. Social expenditure per capita in EU and EEA countries, 2001 and 2002, €

Taulukko 1. Sosiaalimenot pääryhmittäin vuosina 1980–2003, käyvin hinnoin, milj. €

Tabell 1. Sociala utgifter efter funktion 1980–2003, gängse priser, mn €

Table 1. Social expenditure by function, 1980–2003, current prices, € million

Vuosi	Sairaus ja terveys	Toiminta- rajoitteisuus	Vanhuus	Leski ja muut omaiset	Perhe ja lapset	Työttömyys	Asuminen	Muu sosiaaliturva	Hallinto	Yhteensä
År	Sjukdom/hälso- och sjukvård	Funktionshinder	Ålderdom	Efterlevande	Familj och barn	Arbetslöshet	Boende	Övrigt socialt skydd	Administration	Totalt
<i>Year</i>	<i>Sickness and health</i>	<i>Disability</i>	<i>Old age</i>	<i>Survivors</i>	<i>Family and children</i>	<i>Unemployment</i>	<i>Housing</i>	<i>Other social protection</i>	<i>Administration</i>	<i>Total</i>
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334
1981	2 099	1 162	2 296	367	731	319	77	66	215	7 332
1982	2 564	1 280	2 642	432	954	450	90	77	291	8 779
1983	2 891	1 448	3 126	489	1 150	567	97	88	294	10 149
1984	3 246	1 764	3 608	497	1 263	645	99	143	369	11 635
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436
1986	4 308	2 074	4 347	625	1 609	1 142	100	223	465	14 892
1987	4 486	2 315	4 850	674	1 807	1 274	91	258	533	16 286
1988	4 908	2 561	5 205	728	2 044	1 282	115	268	623	17 734
1989	5 327	2 885	5 700	803	2 410	1 224	140	320	681	19 490
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910
2003	9 399	4 970	12 448	1 415	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716

Taulukko 2. Sosiaalimenojen pääryhmien prosenttiosuudet vuosina 1980–2003, %

Tabell 2. Procentandelarna för de sociala utgifterna efter funktion 1980–2003, %

Table 2. Social expenditure by function, percentage shares, 1980–2003, %

Vuosi	Sairaus ja terveys	Toiminta- rajoitteisuus	Vanhuus	Leski ja muut omaiset	Perhe ja lapset	Työttömyys	Asuminen	Muu sosiaaliturva	Hallinto	Yhteensä
År	Sjukdom/hälso- och sjukvård	Funktionshinder	Ålderdom	Efterlevande	Familj och barn	Arbetslöshet	Boende	Övrigt socialt skydd	Administration	Totalt
<i>Year</i>	<i>Sickness and health</i>	<i>Disability</i>	<i>Old age</i>	<i>Survivors</i>	<i>Family and children</i>	<i>Unemployment</i>	<i>Housing</i>	<i>Other social protection</i>	<i>Administration</i>	<i>Total</i>
1980	28,6	16,6	30,9	4,9	9,8	4,3	1,1	0,8	3,0	100
1981	28,6	15,9	31,3	5,0	10,0	4,3	1,1	0,9	2,9	100
1982	29,2	14,6	30,1	4,9	10,9	5,1	1,0	0,9	3,3	100
1983	28,5	14,3	30,8	4,8	11,3	5,6	1,0	0,9	2,9	100
1984	27,9	15,2	31,0	4,3	10,9	5,5	0,8	1,2	3,2	100
1985	27,6	14,4	30,4	4,2	11,0	7,2	0,7	1,3	3,1	100
1986	28,9	13,9	29,2	4,2	10,8	7,7	0,7	1,5	3,1	100
1987	27,5	14,2	29,8	4,1	11,1	7,8	0,6	1,6	3,3	100
1988	27,7	14,4	29,4	4,1	11,5	7,2	0,6	1,5	3,5	100
1989	27,3	14,8	29,2	4,1	12,4	6,3	0,7	1,6	3,5	100
1990	27,5	15,0	28,6	4,0	13,0	5,9	0,7	1,8	3,5	100
1991	25,9	14,8	27,8	3,9	12,9	8,5	0,9	2,1	3,0	100
1992	22,7	14,7	27,3	3,9	12,5	12,8	1,1	2,2	2,8	100
1993	20,7	14,7	27,5	3,9	11,8	15,6	1,1	2,0	2,6	100
1994	19,7	14,5	27,3	3,8	13,3	15,2	1,4	2,0	2,8	100
1995	20,3	14,5	28,1	3,8	13,0	14,0	1,5	2,0	2,8	100
1996	20,7	14,3	29,0	3,8	12,1	13,5	1,2	2,3	3,1	100
1997	21,3	14,3	29,1	3,9	12,3	13,0	1,2	2,4	2,7	100
1998	21,9	14,0	29,6	3,8	12,4	11,6	1,4	2,1	3,1	100
1999	22,3	13,8	30,4	3,9	12,4	11,0	1,5	2,1	2,6	100
2000	23,0	13,5	30,9	3,9	12,1	10,2	1,4	2,0	3,1	100
2001	23,7	13,3	31,6	3,8	11,7	9,5	1,1	2,1	3,0	100
2002	24,1	13,0	32,0	3,8	11,3	9,5	1,1	2,1	3,2	100
2003	24,3	12,8	32,2	3,7	11,1	9,6	1,1	2,1	3,2	100

Taulukko 3. Sosiaalimenot pääryhmittäin vuosina 1980–2003 vuoden 2003 hinnoin, milj. €

Tabell 3. Sociala utgifter efter funktion 1980–2003 i 2003 års priser, mn €

Table 3. Social expenditure by function, 1980–2003, 2003 prices, € million

Vuosi	Sairaus ja terveys	Toiminta- rajoitteisuus	Vanhuus	Leski ja muut omaiset	Perhe ja lapset	Työttömyys	Asuminen	Muu sosiaaliturva	Hallinto	Yhteensä
År	Sjukdom/hälso- och sjukvård	Funktionshinder	Ålderdom	Efterlevande	Familj och barn	Arbetslöshet	Boende	Övrigt socialt skydd	Administration	Totalt
<i>Year</i>	<i>Sickness and health</i>	<i>Disability</i>	<i>Old age</i>	<i>Survivors</i>	<i>Family and children</i>	<i>Unemployment</i>	<i>Housing</i>	<i>Other social protection</i>	<i>Administration</i>	<i>Total</i>
1980	4 381	2 541	4 740	758	1 506	665	167	129	456	15 343
1981	4 541	2 514	4 968	794	1 580	689	167	143	465	15 861
1982	5 072	2 532	5 228	854	1 888	891	178	152	576	17 371
1983	5 270	2 640	5 698	891	2 097	1 034	178	160	536	18 503
1984	5 535	3 008	6 152	847	2 153	1 100	168	244	629	19 835
1985	5 965	3 120	6 567	910	2 373	1 559	160	290	676	21 621
1986	6 693	3 222	6 755	971	2 499	1 774	155	346	722	23 138
1987	6 724	3 470	7 270	1 010	2 709	1 910	136	387	798	24 413
1988	7 011	3 658	7 435	1 040	2 919	1 832	164	383	890	25 332
1989	7 137	3 865	7 637	1 076	3 229	1 641	187	429	912	26 114
1990	7 677	4 185	7 976	1 124	3 638	1 641	203	515	967	27 927
1991	7 883	4 507	8 461	1 194	3 931	2 596	261	649	909	30 392
1992	7 403	4 782	8 891	1 262	4 068	4 173	370	718	897	32 563
1993	6 893	4 878	9 131	1 296	3 914	5 186	370	674	878	33 220
1994	6 721	4 931	9 282	1 295	4 518	5 184	471	678	959	34 039
1995	6 970	4 985	9 621	1 298	4 447	4 788	501	698	956	34 263
1996	7 289	5 016	10 188	1 325	4 259	4 762	436	801	1 074	35 150
1997	7 441	4 977	10 137	1 346	4 274	4 526	407	826	930	34 862
1998	7 630	4 865	10 307	1 337	4 306	4 048	483	738	1 082	34 795
1999	7 816	4 831	10 624	1 360	4 323	3 842	540	720	917	34 972
2000	8 023	4 693	10 751	1 341	4 210	3 543	491	705	1 062	34 821
2001	8 467	4 735	11 295	1 373	4 189	3 395	411	742	1 083	35 691
2002	8 960	4 843	11 899	1 400	4 206	3 540	417	792	1 185	37 241
2003	9 399	4 970	12 448	1 415	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716

Taulukko 4. Sosiaalimenojen muutosprosentti edellisestä vuodesta, %

Tabell 4. Procentuell ändring i de sociala utgifterna jämfört med året innan, %

Table 4. Social expenditure, year-on-year percentage change, %

Vuosi	Sairaus ja terveys	Toiminta- rajoitteisuus	Vanhuus	Leski ja muut omaiset	Perhe ja lapset	Työttömyys	Asuminen	Muu sosiaaliturva	Hallinto	Yhteensä
År	Sjukdom/hälsö- och sjukvård	Funktionshinder	Ålderdom	Efterlevande	Familj och barn	Arbetslöshet	Boende	Övrigt socialt skydd	Administration	Totalt
<i>Year</i>	<i>Sickness and health</i>	<i>Disability</i>	<i>Old age</i>	<i>Survivors</i>	<i>Family and children</i>	<i>Unemployment</i>	<i>Housing</i>	<i>Other social protection</i>	<i>Administration</i>	<i>Total</i>
1980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1981	3,7	-1,1	4,8	4,7	4,9	3,6	0,0	10,4	2,0	3,4
1982	11,7	0,7	5,2	7,7	19,5	29,2	6,6	6,9	23,8	9,5
1983	3,9	4,3	9,0	4,3	11,1	16,1	-0,3	4,8	-7,0	6,5
1984	5,0	13,9	8,0	-4,9	2,7	6,4	-5,4	52,9	17,4	7,2
1985	7,8	3,7	6,8	7,5	10,2	41,7	-4,5	18,8	7,5	9,0
1986	12,2	3,3	2,9	6,7	5,3	13,8	-3,1	19,2	6,8	7,0
1987	0,5	7,7	7,6	4,0	8,4	7,7	-12,6	11,7	10,6	5,5
1988	4,3	5,4	2,3	3,0	7,8	-4,1	20,7	-1,0	11,4	3,8
1989	1,8	5,7	2,7	3,5	10,6	-10,4	14,0	12,2	2,5	3,1
1990	7,6	8,3	4,4	4,5	12,7	0,0	8,7	20,0	6,0	6,9
1991	2,7	7,7	6,1	6,2	8,1	58,2	28,4	25,9	-6,0	8,8
1992	-6,1	6,1	5,1	5,7	3,5	60,7	41,9	10,6	-1,4	7,1
1993	-6,9	2,0	2,7	2,6	-3,8	24,3	-0,1	-6,1	-2,1	2,0
1994	-2,5	1,1	1,6	0,0	15,4	0,0	27,2	0,6	9,3	2,5
1995	3,7	1,1	3,7	0,2	-1,6	-7,6	6,2	3,0	-0,3	0,7
1996	4,6	0,6	5,9	2,1	-4,2	-0,5	-12,9	14,7	12,4	2,6
1997	2,1	-0,8	-0,5	1,6	0,3	-5,0	-6,8	3,2	-13,5	-0,8
1998	2,5	-2,3	1,7	-0,7	0,8	-10,6	18,9	-10,7	16,4	-0,2
1999	2,4	-0,7	3,1	1,7	0,4	-5,1	11,7	-2,3	-15,3	0,5
2000	2,7	-2,8	1,2	-1,4	-2,6	-7,8	-9,0	-2,2	15,9	-0,4
2001	5,5	0,9	5,1	2,4	-0,5	-4,2	-16,3	5,3	2,0	2,5
2002	5,8	2,3	5,3	2,0	0,4	4,3	1,4	6,8	9,4	4,3
2003	4,9	2,6	4,6	1,0	1,8	4,7	3,2	2,8	5,7	4,0

Taulukko 5. Sosiaalimenojen rahoitus vuosina 1980–2003, %

Tabell 5. Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2003, %

Table 5. Financing of social expenditure, 1980–2003, %

Vuosi	Valtio	Kunnat	Työnantajat	Vakuutetut	Muut tulot	Yhteensä
År	Staten	Kommunerna	Arbetsgivarna	Försäkrade	Övriga inkomster	Totalt
<i>Year</i>	<i>State</i>	<i>Local authorities</i>	<i>Employers</i>	<i>Insured</i>	<i>Other</i>	<i>Total</i>
1980	24,1	12,6	49,7	7,7	5,8	100
1981	23,8	12,8	48,9	8,1	6,4	100
1982	25,7	13,6	46,1	7,8	6,7	100
1983	28,4	12,8	44,8	7,1	7,0	100
1984	26,6	14,9	43,0	8,3	7,2	100
1985	26,7	15,3	42,1	8,8	7,2	100
1986	26,2	15,7	42,4	8,8	6,9	100
1987	26,9	16,2	42,0	8,3	6,7	100
1988	25,7	15,6	43,8	8,0	6,8	100
1989	25,6	15,7	43,6	7,8	7,3	100
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,3	100
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8	100
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3	100
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,6	100
1994	30,6	15,8	32,9	14,3	6,3	100
1995	29,1	16,7	33,7	13,7	6,9	100
1996	28,3	16,2	35,3	13,1	7,2	100
1997	26,9	17,3	35,5	13,4	6,8	100
1998	25,5	18,2	37,1	12,3	6,9	100
1999	24,7	18,7	37,5	12,5	6,6	100
2000	24,1	19,1	37,7	12,1	7,1	100
2001	23,4	19,4	38,7	11,6	6,9	100
2002	23,8	19,6	39,3	11,0	6,2	100
2003	24,8	19,6	39,0	10,9	5,7	100

Taulukko 6. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen pääryhmittäin vuosina 1980–2003, %

Tabell 6. Sociala utgifter efter funktion i förhållande till bruttonationalprodukten 1980–2003, %

Table 6. Social expenditure as a share of GDP by function 1980–2003, %

Vuosi	Sairaus ja terveys	Toiminta- rajoitteisuus	Vanhuus	Leski ja muut omaiset	Perhe ja lapset	Työttömyys	Asuminen	Muu sosiaaliturva	Hallinto	Yhteensä
År	Sjukdom/hälso- och sjukvård	Funktionshinder	Ålderdom	Efterlevande	Familj och barn	Arbetslöshet	Boende	Övrigt socialt skydd	Administration	Totalt
<i>Year</i>	<i>Sickness and health</i>	<i>Disability</i>	<i>Old age</i>	<i>Survivors</i>	<i>Family and children</i>	<i>Unemployment</i>	<i>Housing</i>	<i>Other social protection</i>	<i>Administration</i>	<i>Total</i>
1980	5,5	3,2	6,0	1,0	1,9	0,8	0,2	0,2	0,6	19,3
1981	5,7	3,1	6,2	1,0	2,0	0,9	0,2	0,2	0,6	19,7
1982	6,2	3,1	6,3	1,0	2,3	1,1	0,2	0,2	0,7	21,1
1983	6,2	3,1	6,7	1,1	2,5	1,2	0,2	0,2	0,6	21,8
1984	6,2	3,4	6,9	1,0	2,4	1,2	0,2	0,3	0,7	22,4
1985	6,5	3,4	7,2	1,0	2,6	1,7	0,2	0,3	0,7	23,7
1986	7,1	3,4	7,2	1,0	2,7	1,9	0,2	0,4	0,8	24,6
1987	6,8	3,5	7,4	1,0	2,8	1,9	0,1	0,4	0,8	24,8
1988	6,6	3,4	7,0	1,0	2,7	1,7	0,2	0,4	0,8	23,8
1989	6,4	3,5	6,9	1,0	2,9	1,5	0,2	0,4	0,8	23,5
1990	6,9	3,8	7,2	1,0	3,3	1,5	0,2	0,5	0,9	25,1
1991	7,7	4,4	8,3	1,2	3,9	2,5	0,3	0,6	0,9	29,8
1992	7,6	4,9	9,2	1,3	4,2	4,3	0,4	0,7	0,9	33,6
1993	7,2	5,1	9,5	1,3	4,1	5,4	0,4	0,7	0,9	34,5
1994	6,7	4,9	9,2	1,3	4,5	5,1	0,5	0,7	1,0	33,8
1995	6,4	4,6	8,9	1,2	4,1	4,4	0,5	0,6	0,9	31,7
1996	6,6	4,5	9,2	1,2	3,8	4,3	0,4	0,7	1,0	31,6
1997	6,2	4,2	8,5	1,1	3,6	3,8	0,3	0,7	0,8	29,2
1998	6,0	3,8	8,1	1,0	3,4	3,2	0,4	0,6	0,8	27,2
1999	6,0	3,7	8,2	1,0	3,3	2,9	0,4	0,6	0,7	26,8
2000	5,9	3,4	7,9	1,0	3,1	2,6	0,4	0,5	0,8	25,5
2001	6,1	3,4	8,1	1,0	3,0	2,4	0,3	0,5	0,8	25,7
2002	6,3	3,4	8,4	1,0	3,0	2,5	0,3	0,6	0,8	26,3
2003	6,6	3,5	8,7	1,0	3,0	2,6	0,3	0,6	0,9	27,0

Taulukko 7. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa vuosina 1990–2002, %

Tabell 7. Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i EU- och ETA-länderna 1990–2002, %

Table 7. Social expenditure as a share of GDP in EU- and EEA countries, 1990–2002, %

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
EU 15	25,4	26,3	27,6	28,7	28,4	28,2	28,4	28,0	27,5	27,4	27,3	27,6	28,0
Belgia/Belgien/Belgium	26,4	27,0	27,7	29,3	28,7	28,1	28,6	27,9	27,6	27,3	26,9	27,5	27,8
Tanska/Danmark/Denmark	28,7	29,7	30,3	31,9	32,8	32,2	31,4	30,4	30,2	30,0	29,2	29,4	30,0
Saksa/Tyskland/Germany	25,4	26,1	27,6	28,4	28,3	28,9	30,0	29,5	29,3	29,6	29,6	29,8	30,5
Kreikka/Grekland/Greece	22,9	21,5	21,2	22,0	22,1	22,3	22,9	23,3	24,2	25,5	26,3	27,1	26,6
Espanja/Spanien/Spain	19,9	21,2	22,4	24,0	22,8	22,1	21,9	21,2	20,6	20,3	20,2	20,1	20,2
Ranska/Frankrike/France	27,9	28,4	29,3	30,7	30,5	30,7	31,0	30,8	30,5	30,2	29,8	30,0	30,6
Irlanti/Irland/Ireland	18,4	19,6	20,3	20,2	19,7	18,9	17,8	16,6	15,4	14,7	14,3	15,3	16,0
Italia/Italien/Italy	24,7	25,2	26,2	26,4	26,0	24,8	24,8	25,5	25,0	25,2	25,2	25,6	26,1
Luxemburg/Luxemburg/Luxembourg	21,4	22,0	22,5	23,3	22,9	23,7	24,1	22,8	21,7	21,7	20,3	21,3	22,7
Alankomaat/Nederländerna/Netherlands	31,1	31,2	31,9	32,3	31,7	30,9	30,1	29,4	28,4	28,0	27,4	27,5	28,5
Itävalta/Österrike/Austria	26,5	26,7	27,2	28,2	28,9	28,9	28,8	28,8	28,5	28,9	28,4	28,6	29,1
Portugali/Portugal/Portugal	16,3	17,2	18,4	21,0	21,3	22,1	21,2	21,4	22,1	22,6	23,0	24,0	25,4
Suomi/Finland/Finland	25,1	29,8	33,6	34,5	33,8	31,7	31,6	29,2	27,2	26,8	25,5	25,7	26,4
Ruotsi/Sverige/Sweden	33,1	34,3	37,1	38,2	36,8	34,6	33,8	32,9	32,2	31,8	30,8	31,4	32,5
Iso-Britannia/Storbritannien/Great Britain	22,9	25,8	27,9	29,0	28,6	28,2	28,1	27,5	26,9	26,5	27,1	27,6	27,6
Islanti/Island/Iceland	16,8	17,6	18,2	18,8	18,4	19,0	18,8	18,9	18,9	19,5	19,8	20,2	22,3
Norja/Norge/Norway	26,2	27,0	28,2	28,2	27,6	26,7	26,0	25,3	27,1	27,1	24,6	25,6	26,3

Lähde: Eurostat, NewCronos

Källa: Eurostat, NewCronos

Source: Eurostat, NewCronos

Taulukko 8. Sosiaalimenot asukasta kohden EU- ja ETA-maissa vuosina 2001 ja 2002, €

Tabell 8. Sociala utgifter per invånare i EU- och ETA-länderna 2001 och 2002, €

Table 8. Social expenditure per capita in EU and EEA countries in 2001 and 2002, EUR

	2001		2002	
	Euroina i Euro <i>EUR</i>	Ostovoima- pariteetilla i köpkraftsparitet <i>PPP</i>	Euroina i Euro <i>EUR</i>	Ostovoima- pariteetilla i köpkraftsparitet <i>PPP</i>
EU 15	6 425,8	6 425,9	6 747,9	6 747,6
Belgia /Belgien/ <i>Belgium</i>	6 794,6	6 872,3	7 003,4	7 131,0
Tanska /Danmark/ <i>Denmark</i>	9 775,1	7 927,6	10 204,5	8 095,4
Saksa /Tyskland/ <i>Germany</i>	7 507,6	6 992,3	7 787,6	7 291,7
Kreikka /Grekland/ <i>Greece</i>	3 359,5	4 399,0	3 543,8	4 680,8
Espanja /Spanien/ <i>Spain</i>	3 262,9	3 954,6	3 470,4	4 185,7
Ranska /Frankrike/ <i>France</i>	7 258,0	7 331,3	7 632,8	7 729,4
Irlanti /Irland/ <i>Ireland</i>	4 543,5	4 192,2	5 273,3	4 808,8
Italia /Italien/ <i>Italy</i>	5 380,3	5 972,2	5 749,3	6 266,3
Luxemburg /Luxemburg/ <i>Luxembourg</i>	10 639,6	9 699,7	11 595,9	10 502,6
Alankomaat /Nederländerna/ <i>Netherlands</i>	7 371,0	7 290,8	7 851,9	7 646,2
Itävalta /Österrike/ <i>Austria</i>	7 692,1	7 600,9	7 994,4	7 870,1
Portugali /Portugal/ <i>Portugal</i>	2 856,9	3 946,5	3 151,5	4 298,2
Suomi /Finland/ <i>Finland</i>	6 713,7	6 251,7	7 097,1	6 467,2
Ruotsi /Sverige/ <i>Sweden</i>	8 641,3	7 782,2	9 327,6	8 190,2
Iso-Britannia /Storbritannien/ <i>Great Britain</i>	7 331,4	6 643,0	7 593,2	7 002,9
Islanti /Island/ <i>Iceland</i>	6 017,0	5 381,9	6 998,9	5 846,0
Norja /Norge/ <i>Norway</i>	10 753,2	8 628,0	11 755,1	8 631,7

Lähde: Eurostat, NewCronos

Källa: Eurostat, NewCronos

Source: Eurostat, NewCronos